

HANDELINGEN

VAN DE

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL,

gedurende de buitengewone zitting van 1830.

1STE ZITTING. — 13 SEPTEMBER 1830.

Mededeeling.

1STE ZITTING.

ZITTING VAN MAANDAG 13 SEPTEMBER 1830. (1)

(GEOPEND NA DE SLUITING DER VEREENIGDE ZITTING VAN
DENZELFDEN DAG.)

Ingekomen: 1°. Koninklijk besluit betreffende het op hun verzoek verleend eervol ontslag van twee leden der Kamer; 2°. geloofsbriefen van twee nieuw gekozen leden; toelating der benoemden; 3°. Koninklijke boodschap bevattende vragen betreffende wijziging der nationale instellingen enz.

Tijdelijk Voorzitter de heer **Corver Hooft**.

Tegenwoordig met den tijdelijken Voorzitter 72 leden, te weten de heeren:

van Genechten, van Foreest, Op den Hooff, de Borchgrave, de Liedel de Well, de Waepenaert, van Tuyll van Serooskerken van Heeze en Leende, Sandelin, Veranneman, van Suchtelen tot de Haere, Lemker, van de Kastele, Gockinga, Hinlopen, de Jonge van Campens Nieuwland, Repelaer van Molenaarsgraaf, Faber, van Velsen, Pescatore, de Stassart, Hoyneck van Papendrecht, Verheijen, Ingenhousz, van Meeuwen, de Melotte d'Envoz, de Secus, Fabri-Longrée, van Nagell tot Ampsen, Dijkmeester,

(1) Dit verslag is zamengesteld naar: 1°. de *Officiële Notulen* van het gebeurde op dezen dag; 2°. *Nederlandsche Staatscourant*, n°. 216; 3°. *Algemeen Handelsblad*, n°. 75; 4°. *Arnhemsche Courant*, n°. 111; 5°. *Dagblad van 's Gravenhage*, n°. 110; 6°. *Noord-Brabander*, n°. 111; 7°. *Gazette des Pays-Bas*, n°. 259; 8°. *Gazette van West-Vlaanderen*, n°. 112; 9°. *Gensche Mercurius*, n°. 1293; 10°. *Courrier de la Meuse*, n°. 224.

de Moor, Geelhand della Faille, Frets, Donker Curtius van Tienhoven, Beelaerts van Blokland, Boddaert, IJssel de Schepper, Tammo Sypkens, van Wickevoort Crommelin, van Randwijk van Rossum, de Rouck, van Asch van Wijk, Lycklama à Nye-holt, G. G. Clifford, Weerts, Collot d'Escury van Heinenoorl, van Toulon, Dedel, Warin, della Faille d'Huysse, de Snellinck, van Alphen, Backer, van den Broucke de Terbecq, Luzac, Duchastel, van Dam van Isselt, Collet, Cornet de Grez, Luyben, Cuypers, de Brouckere, de Surllet de Chokier, de le Vielleuze, Fallon, G. Clifford, Coppieters Stockhove, Huysman d'Annecroix, Serruys, de Bousies, Dumont en van den Hove.

De heer **Corver Hooft**, die gedurende het gewone vorige zittingjaar het voorzitterschap heeft waargenomen, neemt den voorzittersstoel in, opent de bijeenkomst en verklaart eenige mededeelingen van wege de Regering te doen te hebben.

De heer **Bijleveld** neemt daarop het woord en zegt: (1) Door

(1) Het gesprokene, gelijk het hierboven is medegedeeld, komt voor in de *Nederlandsche Staatscourant*, n°. 216.

De *Gazette des Pays-Bas* geeft, in n°. 259, met eenige andere in de Zuidelijke Nederlanden uitgegeven bladen van het gebeurde de volgende bijzonderheden op:

M. **Corver Hooft**, président pendant la dernière session, occupe le fauteuil.

M. **le Président**: La séance est ouverte. Sa Majesté ayant accepté la démission de deux honorables membres de cette Assemblée, ils ont été remplacés par MM. van Welderen Rengers et J. Cats, nommés par les Etats de la province de Frise; je nommerai en conséquence une commission pour vérifier leurs lettres de créance.

M. **Bijleveld**: M. le Président de la Première Chambre nous avait invités à nous réunir pour recevoir communication d'un message royal, et voilà maintenant qu'il s'agit d'une communication verbale et de vérification de pouvoirs. Tout message royal doit être fait par écrit. Nous ne pouvons en conséquence entamer aucune délibération de cette manière; il y a inconstitutionnalité. Ce mode est contraire à la Loi fondamentale. Je ne puis y prêter les mains: en conséquence je me retire.

(M. Bijleveld sort de la salle.)

In de *Arnhemsche Courant*, n°. 111, wordt gemeld, dat, toen de Voorzitter der Eerste Kamer de vereenigde zitting sloot, de leden der Tweede Kamer verzoekende, dienoverminderd nog eenige oogenblikken te blijven, hij zich van de Fransche taal bediende, welke omstandigheid terstond gemompel deed ontstaan; terwijl verscheidene leden beweerden, dat de Tweede Kamer op geene behoorlijke wijze was geconstitueerd. De heer Bijleveld verliet de zaal, maar de heer de Stassart merkte op, dat de vergadering door den Koning in eigen persoon geopend zijnde, de Tweede Kamer zich zonder bezwaar als geconstitueerd kon houden, welke opmerking bijval vond.

1STE ZITTING. — 13 SEPTEMBER 1830.

Mededeeling van ingekomen stukken.

den heer, die de vergadering van de Staten-Generaal heeft gepresideerd, heb ik in eene taal, die ik hier niet verstaan wil, tot de leden der Tweede Kamer eenige woorden hooren zeggen, die voor de bijeenroeping van die Kamer, zoo het schijnt, zullen moeten dienen. Indien het eene boodschap van den Koning ware, zoude die, volgens de Grondwet, moeten zijn of schriftelijk of bij eene commissie. Noch van het een, noch van het ander blijkt. Ik blijf dus niet in eene vergadering, die niet wettig is bijeengeroepen, noch om te hooren, noch om te helpen besluiten, en ga heen.

De **tijdelijke Voorzitter** geeft kennis, dat zijn ingekomen:

1°. twee Koninklijke besluiten, waarbij, op hun verzoek, aan de heeren mr. Daam Fockema en W. F. L. baron Rengers, de laatste benoemd tot Gouverneur der provincie Groningen, wordt verleend eervol ontslag als leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

2°. de geloofsbriefen van de heeren Sjuck van Welderen Rengers en mr. Jentje Cats Epeuszoon, gekozen wegens de provincie Vriesland, ter vervanging der beide voormelde heeren.

De **tijdelijke Voorzitter** stelt die geloofsbriefen in handen eener Commissie, waartoe door hem worden aangewezen de heeren van Boelens, Lycklama à Nyeholt, Sandberg, van Alberda van Bloemersma en Hofstede, en welke hij verzoekt, staande de bijeenkomst, daaromtrent verslag uit te brengen (1)

De benoemde heeren verwijderen zich alstoen uit de vergadering, ter vervulling van de hun opgedragen taak.

De vergadering wordt daarop gedurende eenige oogenblikken geschorst.

De zitting hervat zijnde, brengt de heer **van Boelens**, namens de Commissie tot onderzoek der geloofsbriefen van de heeren van Welderen Rengers en Cats, daaromtrent verslag uit, verklaart, dat die bescheiden in behoorlijke orde bevonden te zijn, en stelt voor beide heeren als leden der Kamer toe te laten.

De Vergadering vereenigt zich met de voorgestelde conclusie, waarna beide heeren, door den griffier binnengeleid, zitting nemen.

(1) In *Gazette des Pays-Bas*, n°. 259, wordt gemeld, dat de heer van Sytzama bij die gelegenheid het volgende opmerkt:

Nous ne sommes pas encore constitués et toute délibération de notre part est, jusqu'à présent, inutile et même intempestive.

Daar deze opmerking geene verdere gedachtenwisseling uitlokte, schorste de tijdelijke Voorzitter de vergadering.

De **tijdelijke Voorzitter** deelt mede, dat is ingekomen eene Koninklijke boodschap van den 13den September. (1)

Die Koninklijke boodschap, welke gedrukt zal worden en door den griffier wordt voorgelezen, luidt aldus:

EDEL MOGENDE HEEREN!

Naar aanleiding van hetgeen door Ons, bij de opening uwer tegenwoordige buitengewone bijeenkomst, aan uwe Vergadering, en vroeger, bij Onze proclamatie van den 5den dezer, aan alle Nederlanders is te kennen gegeven, verlangen Wij dat door U Edel Mogenden onverwijld in bepaalde en zorgvuldige overweging genomen worde:

1°. of de ondervinding de noodzakelijkheid heeft aangetoond, om de nationale instellingen te wijzigen;

2°. of, in dat geval, de betrekkingen, door de tractaten en door de Grondwet tusschen de twee groote afdeelingen van het Koninkrijk gevestigd, tot bevordering van het gemeenschappelijk belang, in vorm of aard zouden behooren te worden veranderd.

Het zal ons aangenaam zijn over die gewigtige vraagpunten, zoo spoedig als de aard der zaak het toelaat, de vrije en openhartige mededeeling van het gevoelen der Vertegenwoordigers van het Nederlandsche volk te ontvangen, ten einde vervolgens, naar bevind, met Hun Edel Mogenden de maatregelen te kunnen beramen, die tot het verwezenlijken hunner meening zouden moeten genomen worden.

En hiermede, Edel Mogende Heeren! bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's Gravenhage, 13 September 1830.

WILLEM.

De **tijdelijke Voorzitter** geeft kennis, dat de volgende vergadering zal plaats hebben op Dingsdag den 14den September, des voormiddags ten elf ure, en sluit de tegenwoordige.

(1) De *Officiële Notulen* en de *Nederlandsche Staatscourant*, n°. 216, melden omtrent de mededeeling der bedoelde Koninklijke boodschap niets anders dan het bovenstaande. Volgens de opgave van *Gazette des Pays-Bas*, n°. 259, had daarbij het volgende plaats:

M. le Président: J'ai reçu un message royal, mais comme nous ne sommes pas encore constitués entièrement et que nous ne pouvons à présent procéder à l'examen des questions qu'il propose, M. le greffier en donnera seulement lecture, puis il sera imprimé et distribué en attendant qu'il puisse être examiné régulièrement, lorsque le tirage des sections aura eu lieu.

M. de Stassart: Mais il me semble que depuis la séance royale nous sommes légalement constitués.

M. le greffier lit le message royal.

M. le Président: Comme il n'y a plus rien à l'ordre du jour, la séance est levée. La Chambre est convoquée de nouveau pour demain à onze heures.

De Koninklijke boodschap, in beide talen, komt voor onder de *Bijlagen* n°. II.